

انجمن معلمان جغرافیای استان گیلان در راستای وظایف خود و در جهت افزایش آگاهی‌های دبیران جغرافیا و کمک به ارتقای آموزش جغرافیا در مدارس، اقدام به برگزاری کارگاه آموزشی نقد و بررسی کتاب تازه تألیف جغرافیای ۳ کرده است. این دوره در طی چهار روز و در تاریخ‌های دوشنبه ۱۲ شهریور با موضوع «ارزشیابی و بررسی فصل اول» (مدرس، آقای بصیری)، چهارشنبه ۱۴ شهریور با موضوع «فصل دوم» (مدرس، خانم نجفی)، شنبه ۱۷ شهریور با موضوع «فصل سوم» (مدرس، آقای روحبخش) و دوشنبه ۱۹ شهریور با موضوع «فنون و مهارت‌های جغرافیایی» (مدرس، آقای غفارزاده) برگزار شد. در طی این دوره به شرکت‌کنندگان مواد آموزشی، جداول، نمودارهای راهنما، مقاله‌های مرتبط با موضوعات کتاب و با محوریت استان گیلان و نرم‌افزارهای ذکر شده در کتاب اهدا شد. تعداد شرکت‌کنندگان ۴۵ نفر از همکاران و از شهرستان‌ها و مناطق مختلف بودند که پس از ثبت‌نام در دوره شرکت کردند و با هماهنگی‌های انجام شده برای آن‌ها گواهی ضمن خدمت صادر شد.

گزارش بازدید علمی اعضای هیئت مدیره اتحادیه و انجمن جغرافیایی معلمان تهران از بندر انزلی در تاریخ ۲ تا ۴ آبان ۱۳۹۷
زهرا نجفی

انجمن جغرافیایی معلمان گیلان

پس از هماهنگی‌های انجام شده با ستاد نیروی دریایی، امیر سلیمی پناه، معاون محترم نیروی دریایی و ناخدا کریمی، امکان بازدید از منطقه چهارم نیروی دریایی امام رضا (ع) برای همکاران و معلمان انجمن تهران و ایران در تاریخ ۲ تا ۴ آبان‌ماه در بندرانزلی فراهم آمد.

گزارش برگزاری کارگاه آموزشی کتاب جغرافیای ۳ از سوی انجمن معلمان جغرافیای استان گیلان

تهیه و تنظیم: حوری قاهری
 سرگروه جغرافیای شهر تهران

آبی و حفظ شرایط، ملزم به تجهیزات نظامی هستیم. در مورد مرزها، دریای خزر تابع شرایط محیطی است نه کنوانسیون‌های بین‌المللی. ما بر طبق کنوانسیون دریای مازندران عمل می‌کنیم و مراقب عدم ایجاد تنش هستیم.

بازدید از کاخ موزه نیروی دریایی (کاخ میان‌پشته)

محوطه مجموعه کاخ موزه نظامی دریایی به وسعت ده هکتار در سال ۱۳۰۸ توسط تاجری به نام خوشتاریا (روسی گرجستانی الاصل) ساخته شد. وی وارد کننده ادوات برق به کشور بود. این تاجر دو طبقه ساختمان چوبی را در باغ رؤیایی که با چراغ‌های بسیار باشکوه جلوه زیبایی داشت به رضاخان تقدیم می‌کند. اما بعد از دو سال در یک آتش‌سوزی سوخت و جای آن، ساختمان امروزی به دست معمار همدانی با مصالح ایرانی و کاشی و سنگ‌هایی که از ایتالیا وارد شده بود با هزینه ۷۵۰۰ تومان ساخته شد که امروزه تبدیل به موزه شده است.

در بخش تصویری موزه، نقاشی‌های کمال‌الملک، ناصرالدین‌شاه و سهراب سپهری نگهداری می‌شوند. عکس‌های مختلف، تابلوها و اشیای اهدایی به پهلوی اول، لباس و وسایل مخصوص اتاق کار در این موزه وجود دارد. همچنین «شاهنامه» به زبان ایتالیایی در موزه موجود است.

بخشی از اشیای این موزه در زمان بنی‌صدر با مجوز ریاست جمهوری از اینجا خارج شد و از سرنوشت آن‌ها خبری نیست. از اولین کشتی جنگی خریداری شده توسط ناصرالدین شاه به نام «پرسپولیس» سندلی فرماندهی آن در این موزه وجود دارد و بخش‌های دیگر آن در بوشهر است. اشیای مختلف مربوط به کشتی‌رانی، ادوات و سلاح‌های سرد و گرم از دوره صفویه تا عصر حاضر، تجهیزات دریایی و ملوانی قدیمی، ماکت یگان‌های شناور نیروی دریایی و هدایای سران کشورها از جمله رادیوگرام مبله، هدیه هیتلر، نگهداری می‌شود.

اولین برنامه گروه، برگزاری جلسه‌ای با نیروی دریایی بود.

مقر نیروی دریایی در بندر انزلی

جلسه با تلاوت آیاتی از قرآن کریم و پخش سرود جمهوری اسلامی ایران آغاز شد. جناب ناخدا یکم سلیمانی، معاون محترم آموزشی ناوگان نیروی دریایی شمال منطقه ۴ ضمن عرض خوشامدگویی مطالب ارزشمندی به شرح زیر ایراد کرد:

ایران یک کشور دریایی است و به نیروی دریایی باید با دید راهبردی نگاه کرد. یک‌چهارم مرزهای کشور آبی هستند. ناوگان منطقه شمال کشور ضمن حفاظت از خطوط مواصلاتی امنیت را هم ایجاد می‌کند. دریای خزر تحت قوانین داخلی ۵ کشور قرار می‌گیرد. وسعت این دریا ۳۷۶۰۰۰ کیلومتر است که به سه بخش شمالی، میانی و جنوبی تقسیم می‌شود. میانگین عمق ۲۷۵ متر و در بخش جنوبی ۷۵۰ متر است. همه کشورهای همجوار خزر خواهان تأمین منافع خود (در سطح، بستر و عمق دریا) هستند. مرزی از استارا تا خلیج حسینقلی در حوزه اختیارات ایران است. فقط با قدرت دریایی می‌توان با اقتدار امتیازات منابع دریا را به دست آورد. دریای خزر را دریای صلح می‌نامیم.

در ادامه، جناب ناخدا یکم طاهری فرمانده نیروی دریایی شمال، مباحثی به شرح زیر بیان داشت:

در اوایل سال ۱۳۸۲ نیروی دریایی ملزم به ایجاد ناوگان عملیاتی در منطقه ۳ و مجتمع کشتی‌سازی شهید تمجدی وابسته به نیروی دریایی شد و توانستیم با اتکا به رویکرد دانش، صنعت و تجربه داخلی محور ساخت یگان‌های رزمی را در شمال برپا کنیم. قدرت دریا وابسته به مؤلفه‌های مختلف است، از جمله حضور ناوگان تجاری، صنایع وابسته به دریا و دانشگاه وابسته به صنایع دریایی.

ما برای سالیان طولانی، جایگاه و حضور گسترده در دریای خزر نداشتیم و حضورمان فقط محدود به تأمین معاش ماهی‌گیران بود. در مورد حاکمیت ایران درصددیدی خاصی در گذشته و حال نداشتیم. همجواری باعث می‌شود که بگوییم مرز دریایی چقدر است. حاکمیت تحت مجاورت کشورهای دیگر بیشتر است. در آخرین اجلاس، کشورها در ۲۴ بند به توافق رسیدند، از جمله تقسیم آب‌های ملی، آب‌های ماهی‌گیری و آب‌های مشترک‌المنافع، مواردی مانند:

۱. احترام به حاکمیت مرزی همه کشورهای همجوار دریا؛
 ۲. استفاده از دریای خزر به‌عنوان منطقه صلح؛
 ۳. رعایت تدابیر اعتمادساز در زمینه نظامی (بر طبق کنوانسیون قبلی کشورها نباید در رزمایش از کشور ثالث استفاده کنند).
- حضور یگان نظامی به خاطر برقراری امنیت دریانوردی و اقتدار است. اگر کوتاهی کنیم ضعف در امنیت ملی کشور است. ما در پی ضرورت به کارگیری این تجهیزات نظامی گسترده نیستیم، بلکه رویکرد بازدارنده است. ما در مجموعه نظامی با حفظ توازن و رزم، در مقابل بیگانه بازدارندگی داریم. طبق کنوانسیون فقط در حد ایجاد امنیت در مرزهای

گونه‌های مهاجم مانند آژولوا سنبل آبی. این عوامل باعث عدم تعادل در هرم اکولوژیک شده‌اند.

تالاب سلک (به آبگیر یا استخر در گویش محلی سیل گفته می‌شود) بخشی از تالاب انزلی است که در سال‌های اخیر توسط «آژانس همکاری‌های بین‌المللی ژاپن (JICA)» احیا شده است. در این تالاب سه نوع پرندۀ بومی، زمستان‌گذران و پرستوی دریایی وجود دارد. می‌توان این تالاب را به‌عنوان نخستین سایت پرندۀگری ایران هم معرفی کرد، چرا که علاوه بر بر جک پرندۀگری‌اش که مشرف به تالاب است، یک مسیر مناسب برای پیاده‌روی در حاشیۀ تالاب هم دارد.

جلسۀ مشترک اعضای اتحادیۀ سرگروه‌های آموزشی و انجمن جغرافیای

تهران

در این جلسه که بعد از صرف شام در هتل سبلان با حضور اعضای اتحادیه، سرگروه‌ها و مسئولان انجمن‌های برخی از استان‌ها و شهرستان‌ها برگزار شد، ابتدا جناب آقای دکتر میرزایی (رئیس انجمن تهران و انجمن ایران) به معرفی انجمن‌های استانی و اتحادیه و چگونگی تشکیل و اهداف آن به شرح زیر پرداخت: زمان تأسیس اتحادیه اردیبهشت ماه سال جاری بود و در تابستان، اولین مجمع عمومی با حضور همکارانی از انجمن چند استان و نماینده وزارت در تهران برگزار و با آرای حاضران، آقای میرزایی به میزبانی انجمن تهران انتخاب شد. در خصوص ثبت شرکتی اتحادیه، رایزنی‌های لازم انجام شده است که به خواست خدا تا پایان سال ثبت خواهد شد.

هدف از تشکیل این جلسه هم‌فکری در زمینه حضور همکاران از جمله سرگروه‌های آموزشی در انجمن است که در راستای یک هدف پیش می‌رویم، با این تفاوت که گروه‌های اجرایی قوانین و کارهای اداری و دولتی را انجام می‌دهند. ما خواستار ارتباط بیشتر با گروه‌های آموزشی و عضویت همکاران سرگروه در انجمن‌ها هستیم، چرا که این ارتباطات از مجرای مدرسه و گروه‌ها شکل می‌گیرد.

برای اعضا کارت عضویت صادر می‌شود تا بتوانیم تخفیفات خاصی در برنامه‌های انجمن برای ایشان داشته باشیم.

مشکلات مختلفی مربوط به آموزش جغرافیا از جمله کمبود نیروی متخصص جذب‌شده در آموزش و پرورش وجود دارد که باید اقداماتی را در جهت حفظ و ارتقای کیم علم جغرافیا انجام دهیم. انجمن‌ها باید

بازدید از ناو موشک‌انداز حمزه در اسکله نظامی شهید تمجیدی

ضمن عرض خوشامدگویی و پذیرایی کارکنان ناو از همکاران، ناخدا نیک ضمیر ضمن تأکید بر این مسئله که قصد جنگ نداریم، اما اگر کشوری قصد تجاوز داشته باشد دفاع می‌کنیم، توضیحاتی را در مورد ناو و نحوه کارایی ناوشکن ارائه داد و چنین گفت: در سال ۱۳۱۷ در کشور هلند ساخته و به پهلوی اول اهدا شده بود. در سال ۱۳۳۵ توسط متخصصان ژنو و در سال ۱۳۶۵ توسط ایران بازسازی و تعمیر شده است. در حال حاضر ۴ ناوشکن موشک‌انداز و ۱۰ ناو کوچک نظامی داریم.

بازدید از پناهگاه حیات وحش تالاب سلک

بعد از ظهر روز پنجشنبه، همکاران برای بازدید از تالاب سلک آماده شدند. این تالاب با وسعت ۲۰ هزار هکتار بر اساس کنوانسیون رامسر جزء مناطق حفاظت‌شده بود که در سال‌های اخیر بیش از ۵ هزار هکتار از مساحت آن خشک شده و عمق آن از ۶ متر به کمتر از ۱ متر رسیده است و اکنون در ردیف تالاب‌های در حال انقراض کنوانسیون مونتنگرو قرار دارد.

عوامل اصلی تخریب تالاب عبارت‌اند از: فرسایش و رسوب‌گذاری، ورود فاضلاب‌ها و پسماندها، شکار و صید بی‌رویه، تصرفات، ورود

بازدید از موزه میراث روستایی گیلان

آخرین محل بازدید، روز جمعه ۴ آبان ماههنگی مسئول محترم انجمن معلمان جغرافیای گیلان، موزه‌ای به نام «میراث روستایی گیلان» در مسیر آزادراه رشت- قزوین بود.

موزه‌های روستایی تصاویری از زندگی سنتی‌اند و مانع گسست نسل‌ها می‌شوند و فضایی را فراهم می‌کنند تا مردمان هر سرزمین با گذشته زندگی پدران خود آشنا شوند.

اندیشه ایجاد موزه مذکور برای نخستین بار در سال ۱۳۶۹ پس از زمین‌لرزه گیلان- زنجان از سوی دکتر محمود طالقانی با هدف حفظ و صیانت از نوع معماری، سبک زندگی، حمایت مادی و معنوی از صنایع دستی و میراث ارزشمند روستایی در گیلان، در پارک جنگلی سراوان ایجاد شد.

در ساخت این موزه، علاوه بر شناسایی، به واچینی و دوباره‌چینی گونه‌های معماری روستایی به میراث معنوی گیلان نیز توجه خاص شده است. تعدادی از بناهای روستاهای مختلف به این مکان منتقل شده‌اند و در حفظ اصالت کالبد و روح حاکم بر آن نهایت تلاش انجام شده است.

مساحت سایت بالغ بر ۲۶۳ هکتار و مجموعه موزه آن حدود ۴۵ هکتار است.

تاکنون ۶ روستا مربوط به ۶ حوزه فرهنگی و معماری گیلان که شامل ۲۳ مجموعه مسکونی (۷۸ بنای مسکونی) و ۶ قهوه‌خانه سنتی، ۱ مدرسه، ۱ کارگاه آهنگری، ۱ مدرسه و ۱ کوره ذغال‌گیری بازسازی و بازچینی شده‌اند. در این موزه بی‌نظیر، صنایع دستی، غذاهای سنتی و نوع پوشش گیلانی را که آمیزه‌ای از ذوق و طبیعت است، می‌توان مشاهده و روح زندگی را احساس کرد.

در پایان، آقای میرزایی ضمن تشکر از همکاری صمیمانه ستاد نیروی دریایی به خصوص امیر سلیمی پناه، ناخدا کریمی و ناخدا نیک‌ضمیر و همکاران ایشان در منطقه چهارم نیرو، ناخدا طاهری، ناخدا سلیمانی، ناخدا رئیس‌سی، ناخدا زیرک‌زاده و ناخدا رحمانی، از انجمن گیلان برای بازدید از پناهگاه حیات وحش سلکه و موزه میراث روستایی و از سرکار خانم نجفی، رئیس انجمن گیلان، قدردانی و تشکر کرد.

به دنبال کارهای صنفی باشند، لذا درصددیم اساسنامه صنفی جغرافیا را تدوین کنیم و وجه خاصی برای آن قائل شویم و در راستای تعالی جغرافیا تلاش کنیم.

در این مدت اعضای هیئت مدیره اتحادیه نشست‌هایی در تهران، ساری، قزوین داشته‌اند (و در آبان‌ماه در بجنورد خواهد بود). تاکنون هیچ کمک مالی به انجمن نشده است. باید حق عضویت پرداخته شود. یکی از مهم‌ترین فعالیت‌های انجمن معلمان جغرافیای تهران، برگزاری اولین همایش ملی در سال گذشته با عنوان «آموزش جغرافیا با رویکرد دریا پایه» و در دی‌ماه امسال دومین همایش ملی با عنوان «آموزش جغرافیا در مدارس کشور با رویکرد محیط زیست در کتاب‌های درسی» است که موفق شده‌ایم مجوز و لگوی ارزشمند کرسی یونسکو را کسب کنیم.

همکاران محترم حاضر در جلسه، ضمن تشکر و قدردانی از جناب سیادت‌ی و میرزایی از برگزاری بازدید علمی و جلسه هم‌اندیشی، مباحثی را به شرح زیر مطرح کردند:

• انتقال موضوع همایش دی ماه و عناوین آن به دانش‌آموزان (تا زمینه تحقیق و حضور آن‌ها فراهم شود)؛

• عضوگیری از طریق حضور در جلسات گروه‌های آموزشی؛

• برگزاری همایش‌ها و نشست‌های مشترک علمی- آموزشی بین گروه آموزشی و انجمن در استان‌ها؛

• جلب توجه و زمینه‌سازی جهت حضور مدیران در نشست‌ها و همایش‌های جغرافیا؛

• تغییر نگرش همکاران رشته‌های دیگر و مدیران نسبت به جغرافیا؛

• عضویت همکاران در کانال و گروه فضای مجازی برای دسترسی بهتر و سریع‌تر به اطلاعیه‌ها و برنامه‌های انجمن و اتحادیه؛

• تلاش در جهت شناخت انجمن‌ها توسط همکاران و شرح فعالیت‌های آن‌ها؛

• بررسی راهکارهای افزایش و ارتقای سطح علمی- آموزشی دبیران جغرافیا؛

• بازخورد مشکلات آموزش جغرافیا از جمله کاهش ساعت تدریس جغرافیا، کمبود دبیر تخصصی و عدم واگذاری اولویت تدریس درس انسان و محیط زیست به دبیران جغرافیا که در سال گذشته باعث بروز مشکلات فراوان شد؛

• تشریک مساعی بین دبیران متوسطه یک و دو و دانشگاه.

